

BOARD OF STUDIES
NEW SOUTH WALES

2002

**HIGHER SCHOOL CERTIFICATE
EXAMINATION**

Classical Hebrew Extension

General Instructions

- Reading time – 10 minutes
- Working time – 1 hour and 50 minutes
- Write using black or blue pen

Total marks – 50

Section I Pages 2–4

35 marks

- Attempt Questions 1–2
- Allow about 1 hour 10 minutes for this section

Section II Pages 6–7

15 marks

- Attempt Question 3
- Allow about 40 minutes for this section

Section I — Prescribed Text

35 marks

Attempt Questions 1–2

Allow about 1 hour and 10 minutes for this section

Answer Questions 1–2 in ENGLISH in the Answer Booklet. Use the extracts and your knowledge of the texts and prescribed commentaries in your answers.

Question 1 (20 marks)

(a) Amos 2:6–11

- 6 כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל־אַרְבַּעָה לֹא
אָשִׁיבֵנּוּ עַל־מִכְרָם בְּכֶסֶף צְדִיק וְאֲבִיוֹן בְּעֵבֹר נְעֻלִים:
7 הַשְּׂאֵפִים עַל־עַפְר־אֶרֶץ בְּרֹאשׁ דָּלִים וְדֶרֶךְ עֲנוּיִם יָטוּ וְאִישׁ
וְאָבִיו יֵלְכוּ אֶל־הַנְּעֻרָה לְמַעַן חַלֵּל אֶת־שֵׁם קְדֹשִׁי:
8 וְעַל־בָּגָדִים חֲבָלִים יָטוּ אֶצְל כָּל־מִזְבְּחַ וַיִּין עֲנוּשִׁים יִשְׁתּוּ בֵּית
אֱלֹהֵיהֶם:
9 וְאֲנֹכִי הַשְּׂמַדְתִּי אֶת־הָאָמְרִי מִפְּנֵיהֶם אֲשֶׁר כָּנְבָה אֶרְזִים גְּבָהוּ
וְחֶסֶן הוּא כְּאֱלוֹנִים וְאֲשַׁמֵּיד פְּרִיֹ מִמֶּעַל וְשָׂרְשׁוּ מִתַּחַת:
10 וְאֲנֹכִי הֶעֱלִיתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֹלֶךְ אֶתְכֶם
בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה לְרֵשֶׁת אֶת־אֶרֶץ הָאָמְרִי:
11 וְאֲקִים מִבְּנֵיכֶם לְנָבִיאִים וּמִבְּחֹרֵיכֶם לְנֹזְרִים הֵאָף אֲיִן־זֹאת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נֹאס־יְהוָה:

Question 1 continues on page 3

Question 1 (continued)

(b) Amos 3:9–15

- 9 הַשְּׁמִיעוּ עַל־אַרְמְנֹת בְּאֶשְׁדּוֹד וְעַל־אַרְמְנֹת בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְאָמְרוּ
הָאֶסְפוּ עַל־הָרִי שְׁמֵרוֹן וּרְאוּ מַהוֹמֶת רַבּוֹת בְּתוֹכָהּ וַעֲשׂוּקִים
בְּקִרְבָּהּ:
- 10 וְלֹא־יִדְעוּ עֲשׂוֹת־נִכְחָה נְאֻם־יְהוָה הָאוֹצְרִים חֶמֶס וְשֹׂד
בְּאַרְמְנֹתֵיהֶם: פ
- 11 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה צֹר וְסָבִיב הָאָרֶץ וְהוֹרֵד מִמֶּנָּה עוֹד
וְנָבְאוּ אַרְמְנֹתֶיהָ:
- 12 כֹּה אָמַר יְהוָה כֹּאֲשֶׁר יֵצֵיל הָרֶעָה מִפִּי הָאָרֶץ שְׁתֵּי כְרָעִים אוֹ
בְּדַל־אֶזֶן כֵּן יִנְצְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּשְׁמֵרוֹן בַּפֹּת מִטָּה
וּבְדַמְשֶׁק עָרֶשׁ:
- 13 שְׁמָעוּ וְהַעֲיִדוּ בְּבֵית יַעֲקֹב נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת:
- 14 כִּי בַיּוֹם פָּקְדֵי פִשְׁעֵי־יִשְׂרָאֵל עָלָיו וּפְקֻדָתִי עַל־מִזְבְּחוֹת בַּיִת־אֵל
וְנִגְדְעוּ קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ וְנִפְלוּ לָאָרֶץ:
- 15 וְהִכִּיתִי בַיִת־הַחֹרֶף עַל־בַּיִת הַקָּיִץ וְאָבְדוּ בָתַי הַשָּׁן וְסָפוּ בָתַיִם
רַבִּים נְאֻם־יְהוָה: ס

End of Question 1

Question 2 (15 marks)

Berakhot 35(a)

א יצד מברכין על הפירות? על פירות האילן הוא אומר: "בורא פרי העץ" חוץ מן היין, שעל היין הוא אומר: "בורא פרי הגפן"; ועל פירות הארץ הוא אומר: "בורא פרי האדמה", חוץ מן הפת, שעל הפת הוא אומר: "המוציא לחם מן הארץ"; אי על הירקות הוא אומר: "בורא פרי האדמה", רבי יהודה אומר: "בורא מיני דשאים". ב גמרא מנא הני מילי דתנו רבנן: ב "קדש הלולים לה" – מלמד שטעונים ברכה לפנייהם ולאחריהם, מכאן אמר רבי עקיבא: אסור לאדם שיטעום כלום קודם שיברך – והאי "קדש הלולים" להכי הוא דאתא? האי מיבעי ליה, חד: דאמר רחמנא – אכליה וחדר אכליה; ואידך: דבר הטעון שירה – טעון חלול, ושאינו טעון שירה – אין טעון חלול, וכדרבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן; ודאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: מנין שאין אומרים שירה אלא על היין – שנאמר "ותאמר להם הגפן החדלתי את תירושי המשמח אלהים ואנשים", אם אנשים משמח – אלהים במה משמח? מכאן, שאין אומרים שירה אלא על היין! הניחא למאן דתני "נטע רבעי", אלא למאן דתני "כרם רבעי" מאי איכא למימר? דאמר: רבי חייא ורבי שמעון ברבי, חד תני: "כרם רבעי", וחד תני: "נטע רבעי"! ולמאן דתני "כרם רבעי" – הניחא אי יליף גזרה שוה, דתניא: "רבי אומר, נאמר כאן: "להוסיף לכם תבואתו", ונאמר להלן: "ותבואת הכרם" – מה להלן כרם אף כאן כרם. אייתר ליה חד 'הלול' לברכה; ואי לא יליף גזרה שוה – ברכה מנא ליה? ואי נמי יליף גזרה שוה – אשכחן לאתרוי, לפניו מנין! הא לא קשיא, דאתיא בקל וחומר: ו כשהוא שבע מברך – כשהוא רעב לא כל שכן? אשכחן כרם, שאר מיניו מנין? דיליף מכרם, מה כרם דבר שנהנה וטעון ברכה – אף כל דבר שנהנה טעון ברכה. – איכא למפרך:

BLANK PAGE

Please turn over

Section II — Non-prescribed Text

15 marks

Attempt Question 3

Allow about 40 minutes for this section

Answer Question 3 in ENGLISH in the Answer Booklet.

Question 3 (15 marks)

(a) Psalm 126:1–6

- שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְהוָה אֶת־שִׁבְתַּי צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחִלְמִים: 1
- אֲזַי וּמֵלֵא שְׂחֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אֲזַי יֹאמְרוּ בְּגוֹיִם הַגִּדִיל יְהוָה 2
- לַעֲשׂוֹת עִם־אֱלֹהִים: 3
- הַגִּדִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֹחִים: 4
- שׁוֹבָה יְהוָה אֶת־שְׁבוּתֵנוּ [שְׁבִיתָנוּ] כְּאֲפִיקִים בְּנִיב: 5
- הַזֹּרְעִים בְּדַמְעָה בְּרִנָּה יִקְצְרוּ: 6
- הַלֹּדֶף יִלְדֵּי וּבְכֹה נִשָּׂא מִשְׁדֵּי־הַזֶּרַע בְּאֲיִבוֹא בְּרִנָּה נִשָּׂא אֶלְמֹתָיו:

שִׁיר	<i>a song</i>
וּלְשׁוֹנֵנוּ	<i>our tongue</i>
בְּדַמְעָה	<i>with tears</i>
אֶלְמֹתָיו	<i>his sheaves</i>
שְׂחֹק	<i>laughter</i>
רִנָּה	<i>joy</i>
כְּאֲפִיקִים	<i>streams</i>
מִשְׁדֵּי	<i>bag</i>

Question 3 continues on page 7

Question 3 (continued)

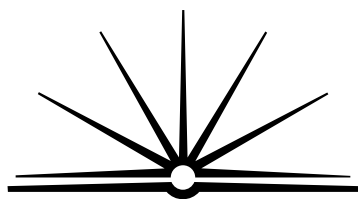
(b) Psalm 23:1–6

- 1 מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר:
2 בְּנֵאוֹת דָּשָׁא יִרְבִּיצְנִי עַל־מֵי מְנַחֹת יְנַחֲלֵנִי:
3 נַפְשִׁי יִשׁוּבֵב יְנַחֲנֵנִי בְּמַעְגְלֵי־צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ:
4 גַּם כִּי־אֵלֶךְ בְּגֵיא צַלְמוֹת לֹא־אִירָא רָע כִּי־אֵתָהּ עִמָּדֵי שְׁבִטָה
וּמִשְׁעֲנֵתֶיךָ תִּמְהָה יְנַחֲמֵנִי:
5 תַּעֲרֵךְ לִפְנֵי | שְׁלֹחַן נֹגֵד צִרְרֵי דְשִׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסֵי רוּיָהּ:
6 אֵךְ | טוֹב וְחֹסֵד יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיִּי וְשִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה לְאָרְךָ יָמִים:

יְנַחֲמֵנִי	<i>to comfort</i>	וּמִשְׁעֲנֵתֶיךָ	<i>your support</i>
דְּשִׁנְתָּ	<i>to anoint</i>	תַּעֲרֵךְ	<i>you prepare</i>
רוּיָהּ	<i>full</i>	בְּנֵאוֹת	<i>pleasant</i>
יְנַחֲנֵנִי	<i>guide me</i>	דָּשָׁא	<i>pastures</i>
בְּמַעְגְלֵי	<i>paths</i>	יִרְבִּיצְנִי	<i>to lie down</i>
בְּגֵיא	<i>valley</i>	מְנַחֹת	<i>calm</i>
צַלְמוֹת	<i>shadow of death</i>	יְנַחֲלֵנִי	<i>guide me</i>

End of paper

BLANK PAGE

B O A R D O F S T U D I E S
NEW SOUTH WALES

2002

**HIGHER SCHOOL CERTIFICATE
EXAMINATION**

--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Student Number

Classical Hebrew Extension

Answer Booklet

Instructions

- Answer Questions 1–3 in this answer booklet
- Write your Centre Number and Student Number at the top of this page

Section I — Prescribed Text

35 marks

Attempt Questions 1–2

Allow about 1 hour and 10 minutes for this section

Answer the questions in ENGLISH in the spaces provided. Use the extracts and your knowledge of the texts and prescribed commentaries in your answers.

Marks

Question 1 (20 marks)

(a) Read the extract on page 2 of the question paper.

(i) Comment on the opening formula of the prophecy

1

עַל־שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אָשִׁיבָנִי:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ii) (1) What is the force of the initial ה on הַנְּעִרָה (verse 7)?

1

.....

.....

(2) Parse אָקַיַּץ (verse 11) giving the root, meaning, *binyan*, tense/aspect.

1

.....

.....

Question 1 continues on page 3

Question 1 (continued)

- (iii) Describe the concerns of Amos as expressed in the extract, and explain the reference to the Amorites. Base your answer on both the *peshat* and the commentary.

6

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Question 1 continues on page 4

Question 1 (continued)

(b) Read the extract on page 3 of the question paper.

- (i) Examine the syntax of **צָר וְסָבִיב הָאָרֶץ** (verse 11) in the light of its meaning. **2**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- (ii) Describe the metaphor in the prophecy in verse 12. How effective was the prophecy? **3**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Question 1 continues on page 5

Question 1 (continued)

- (iii) Discuss the background to the extract. Make reference in your answer to the names listed below and the commentary thereon.

5

בְּאֶשְׁדּוּד : בְּאַרְצֵי מִצְרַיִם : הַרְי שְׁמֵרוֹן :
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּשְׁמֵרוֹן : וּבְדַמְשֶׁק : בְּבַיִת
יַעֲקֹב : בֵּית-אֵל :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- (iv) Account for the lack of a *dagesh* after the article in the word תְּחִלָּה (verse 15).

1

.....

.....

.....

.....

.....

End of Question 1

Question 2 (15 marks)

Read the extract on page 4 of the question paper.

- (a) In this passage there are several examples of biblical quotations. Choose TWO and explain their usage in the extract. **2**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- (b) Rabbinic teaching often interprets biblical words beyond their plain sense. How does this apply to the word **הַלְוִיִּם** in this extract? **2**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Question 2 continues on page 7

Question 2 (continued)

- (c) Explain the principles of both קל וחומר (*Qal vahomer*) and גזירה שוה (*Gezera shavah*). How are these methodologies used in this text? **4**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Question 2 continues on page 8

Question 2 (continued)

- (d) Discuss why Mishna requires further commentary. Support your answer with examples from the prescribed texts.

7

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Question 2 continues on page 9

Question 2 (continued)

End of Question 2

Section II — Non-prescribed Text

15 marks

Attempt Question 3

Allow about 40 minutes for this section

Answer the question in ENGLISH in the spaces provided.

Marks

Question 3 (15 marks)

(a) Read the extract on page 6 of the question paper.

(i) Describe the events discussed in this psalm.

2

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Question 3 continues on page 11

Question 3 (continued)

- (ii) (1) Parse שׁוֹבֵה (verse 4) giving meaning, root, *binyan*, tense/aspect, gender and person. 1

.....
.....
.....
.....

- (2) The words הִלְלוּ | וְבָכְוּ (verse 6) may be translated as ‘walking and weeping continuously’. Identify the grammatical features that achieve the effect of continuity in the action. 2

.....
.....

- (iii) Identify and cite TWO literary devices used by the psalmist.

- (1) 1

.....

- (2) 1

.....

Question 3 continues on page 12

Question 3 (continued)

(b) Read the extract on page 7 of the question paper.

- (i) How does the description of God in verse 1 introduce the imagery throughout Psalm 23? **2**

.....

.....

.....

.....

- (ii) Discuss David’s state of mind when he composed this psalm. **2**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Question 3 continues on page 13

Question 3 (continued)

- (c) Discuss how the two psalms quoted in parts (a) and (b) differ in mood, style, message and liturgical usage. 4

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

End of paper

BLANK PAGE

BLANK PAGE

BLANK PAGE